

***Statenstuk* 2008-325**

Subsidieregeling toerisme *natuurlijk!* Drenthe 2008-2010

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Omgevingsbeleid op 21 mei 2008
- provinciale staten op 4 juni 2008
- fatale beslisdatum: 4 juni 2008

Behandeld door de heer W. de Bruijn, telefoonnummer (0592) 36 54 13, e-mail w.bruijn@drenthe.nl

Portefeuillehouders: de heer R.W. Munniksma

Inleiding

In november 2007 hebben wij u geïnformeerd over de aanbevelingen die zijn voort gekomen uit het project Natuurlijke recreatie Drenthe van de Recron en de Milieufederatie en de vervolgacties waaraan onder regie van de provincie nu uitvoering wordt gegeven (brief d.d. 1 november 2007, kenmerk 44/5.9/2007013629). Voor de uitvoering van deze vervolgacties is het van belang nogmaals te benadrukken dat wij een en ander zien als een samenhangend pakket aan maatregelen.

Zoals ook al in de eerdergenoemde brief van november 2007 is aangegeven, betekent de regierol van de provincie niet dat de provincie alles zelf uitvoert. Met de partners in het project is afgesproken dat zij ook hun verantwoordelijkheid zullen nemen c.q. hun aandeel zullen blijven leveren in de vervolgacties. Daarbij gaat het onder andere om:

1. het opstellen van nieuwe Ontwikkelingsperspectieven Natuur en Recreatie;
2. het instellen van een Kwaliteitsteam Natuurlijke Recreatie Drenthe.

Wat betreft deze zaken kunnen wij u melden dat de Milieufederatie Drenthe, Recron en gemeenten deze vervolgacties voortvarend hebben opgepakt en dat er dit jaar nog twee nieuwe ontwikkelingsperspectieven worden opgesteld. Verder worden er in de gemeente De Wolden drie extra cases uitgevoerd rondom verblijfsrecreatiebedrijven die "knel" zitten vanwege de belangen van natuur en landschap. Over het instellen van het Kwaliteitsteam Natuurlijke Recreatie Drenthe kunnen wij u mededelen dat het Recreatieschap Drenthe ons per brief d.d. 7 april 2008 heeft bericht dat het algemeen bestuur van het Recreatieschap heeft besloten een kwaliteitsteam te gaan instellen. Een en ander wordt dit jaar nader uitgewerkt, waarbij ervan uit wordt gegaan dat het team in eerste instantie voor vier jaar wordt ingesteld.

Al met al positieve ontwikkelingen die een "doorbraak" betekenen in de jarenlange "patstelling" rond de ontwikkelingsmogelijkheden voor de toeristische sector in de kwetsbare gebieden in Drenthe. Deze ontwikkelingen bieden voor ons ook de noodzakelijke aanknopingspunten voor de operationalisering van de nieuwe subsidieregeling voor de toeristische sector. Het voortouw voor deze nieuwe regeling ligt bij de provincie. Voor het opstellen van de regeling is dan ook, mede op basis van de hiervoor genoemde brief van november 2007, een bestuursopdracht verstrekt.

Het gaat hierbij om een subsidieregeling voor de toeristische sector* gericht op:

1. verbeteren van de ruimtelijke inpassing van bedrijven in de toeristische sector
2. stimuleren van duurzaamheid (energie-/milieumaatregelen)
3. versterken van economische ontwikkelingen door innovaties en kwaliteitsverbeteringen

* De werktitel was Subsidieregeling duurzaamheid economische innovatie en inpassing toeristische sector. De regeling heeft thans de naam Subsidieregeling toerisme *natuurlijk!* Drenthe 2008-2010 (afgekort "Stinat").

In statenstuk 2008-315 dat handelt over het uitvoeringsprogramma Kennis wérkt en dat u op 19 maart 2008 hebt behandeld is hierop ook ingegaan. Daarbij is aangegeven dat indien Drenthe een rol van betekenis wil blijven spelen in de toeristische markt, de sector een kwaliteitsslag zal moeten maken. Een kwaliteitsslag die de sector zal moeten maken door niet alleen te investeren in economische ontwikkelingen, maar ook in duurzaamheid en een goede ruimtelijke inpassing. Het project van de Recron en de Milieufederatie dat nu verder onder onze regie wordt uitgevoerd heeft laten zien dat dit prima samen kan gaan en zelfs in complexe situaties met tegenstrijdige belangen op het gebied van natuur/landschap en economie kan leiden tot oplossingen c.q. investeringen die bedrijven weer perspectief geven. Aan deze ontwikkeling hechten wij veel waarde en wij zijn ervan overtuigd dat deze aanpak een impuls gaat geven aan de toeristische sector in Drenthe.

De inzet voor de nieuwe regeling wordt bij de betrokken partijen breed onderschreven. Daarbij verwijzen wij onder andere naar de brief van de Hiswa, Recron, VNO-NCW Noord en MKB Noord van eind vorig jaar waarin wordt gepleit voor een nieuwe stimuleringsregeling die investeringen op het gebied van kwaliteitsverbetering ondersteund.

De nu voorliggende subsidieregeling is afgestemd met andere regelingen voor de ondernemers in de toeristische sector, waaronder de Stipo-regeling 2008–2013 die vanuit het Provinciaal Meerjarenprogramma wordt gefinancierd en ook uitgevoerd.

Voor de uitvoering van deze regeling wordt van de kennis en contacten die er zijn in het gebiedsbeleid gebruikgemaakt. Daarnaast wordt er nauw samengewerkt met de gemeenten, de Recron en de Milieufederatie Drenthe, dit in samenhang met de vervolgacties waaraan eerder aandacht is besteed (zie onder andere het Kwaliteitsteam Natuurlijke Recreatie Drenthe die ondernemers met adviezen prima op weg kan helpen in het maken van "strategische" keuzes voor hun bedrijven c.q. de investeringen die onder de regeling gebracht kunnen worden). De regeling voorziet ook in het inhuren van (aanvullende) deskundigheid/expertise om ondernemers te helpen bij de ontwikkeling en/of de verdere uitwerking van hoogwaardige projecten.

Vanwege het meerledige doel van de regeling (naast economie ook duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit stimuleren) gericht op de specifieke Drentse problematiek rond de toeristische sector hebben wij ervoor gekozen de regeling eerst in Drenthe te ontwikkelen en vast te stellen. Indien Fryslân en Groningen interesse hebben in de regeling en hierbij aan willen sluiten is daar geen bezwaar tegen. Voorwaarde is dan wel dat de door ons gekozen inhoudelijke invalshoek overeind blijft.

Tot slot kunnen wij u nog mededelen dat met deze "Drentse aanpak" om te komen tot een nieuw elan voor de toeristische sector met veel aandacht voor ruimtelijke kwaliteit, Drenthe een voorlooffunctie vervult als het gaat om de uitwerking van de adviezen van de VROM-raad in het rapport "Groeten uit Holland". Dit geldt ook voor de vervolgacties die de staatssecretaris van economische zaken met marktpartijen en andere betrokkenen aan het advies van de VROM-raad wil geven. Het gaat dan onder andere om het opstellen van "Regionale Beeldverhalen". Dit gebeurt in Drenthe al via de Ontwikkelingsperspectieven Natuur en Recreatie.

Advies

1. Vaststellen van de Subsidieregeling toerisme *natuurlijk!* Drenthe 2008-2010.
2. Kennismaken van de jaarlijks inzet van € 1,5 miljoen uit de Reserve versterking economische structuur aan provinciale middelen voor uitvoering van deze regeling in de periode 2008-2010.
- 3.. Kennismaken van de aanvraag voor een EFRO-bijdrage van € 3 miljoen in de periode 2008-2010 uit het Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

1. De regeling moet een bijdrage leveren aan de noodzakelijke kwaliteitsverbetering en innovatie in de toeristische sector.
2. Tevens moet de regeling ervoor zorgen dat de ruimtelijke kwaliteit van de plannen verbeterd met een goede balans tussen de economische ontwikkelingen en de landschappelijke inpassing van de bedrijven c.q. de uit te voeren maatregelen op de bedrijven.
3. Daarbij moet de regeling ervoor zorgen dat bedrijven in kunnen spelen op de duurzaamheidseisen die aan bedrijven c.a. aan de ontwikkelingen op de bedrijven worden gesteld.

4. Met de uitvoering van deze nieuwe "Drentse" aanpak van de ontwikkelingen op de bedrijven moeten een hernieuwde groei van het marktaandeel en een toename van de bestedingen door de toeristen worden bewerkstelligd.
5. Door de samenhang met de opstelling van de Ontwikkelingsperspectieven Natuur en Recreatie en het Kwaliteitsteam Natuurlijke Recreatie Drenthe zal de uitvoering van de regeling op gemeentelijk niveau leiden tot een versteviging van de positie van de toeristische sector.
6. Er wordt van uitgegaan dat jaarlijks 40 à 50 bedrijven van deze regeling gebruikmaken, met een gemiddelde subsidie van circa € 50.000,--. Daarnaast is er voor adviesprojecten jaarlijks circa € 250.000,-- geraamd.

Argumenten

1. *De regeling voorziet in de uitwerking van de bestuursopdracht waarover u in november 2007 bent geïnformeerd.*
2. *De provinciale inzet voor de nieuwe regeling is gebaseerd op ervaringen met de voorganger van deze regeling, de KITS-regeling.*
3. *De dekking voor de nieuwe regeling is gebaseerd op eerdere besluitvorming in uw staten.*
4. *Door de provinciale middelen als cofinancieringsmiddelen te koppelen aan EU/EFRO-middelen uit het Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 wordt een spin-off gecreëerd. Bovenop het provinciale budget van € 4,5 miljoen wordt een bedrag van € 3 miljoen uit EU/EFRO gevraagd.*
5. *Er is ruim draagvlak in de sectoren en bij de gemeenten. Organisaties als Recron en Milieufederatie onderkennen de behoefte aan de regeling en kunnen niet wachten de regeling te benutten.*

Uitvoering

De subsidieregeling loopt van 2008 tot en met 2010. Uitvoering wordt voorzien door de Uitvoeringsorganisatie SNN op basis van een offerte.

Tijdsplanning

De start van de uitvoering van de nieuwe subsidieregeling is gepland in 2008.

Financiën

Totale kosten/ investeringen	€ 45 miljoen
Private partijen	€ 37,5 miljoen
Inkomsten van derden	€ 3,0 miljoen EFRO-middelen
Lasten voor de provincie	€ 4,5 miljoen*

* Voor de dekking van deze provinciale inzet wordt verwezen naar het statenbesluit 2008-315-1 op basis waarvan middelen uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten zijn vrijgemaakt voor de financiering van deze regeling en voor uitvoering daarvan zijn gestort in de Reserve versterking economische structuur.

Monitoring en evaluatie

Is voorzien na twee jaar.

Extern betrokkenen

Recron, Milieufederatie Drenthe, ondernemers, EZ, SNN, gemeenten.

Communicatie

Na vaststelling van de regeling en de toekenning van de EFRO-bijdrage wordt er met de direct betrokken partijen een implementatietraject opgesteld gericht op het actief benaderen van de ondernemers over de mogelijkheden die de regeling biedt.

Bijlagen

Subsidieregeling toerisme *natuurlijk!* Drenthe 2008-2010

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 24 april 2008

Kenmerk: 16/5.1/2008004651

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.M. Imhof, secretaris

jk/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 24 april 2008, kenmerk 16/5.1/2008004651;

BESLUITEN:

- I. de bijgevoegde Subsidieregeling toerisme *natuurlijk!* Drenthe 2008-2010 vast te stellen;
- II. kennis te nemen van de financiering van deze nieuwe regeling voor de toeristische sector in Drenthe.

Assen, 4 juni 2008

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

jk/coll.

SUBSIDIEREGELING TOERISME NATUURLIJK! DRENTHE 2008-2010

Inleidende bepalingen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. onderneming: duurzame organisatie die erop is gericht met behulp van kapitaal en arbeid deel te nemen aan het maatschappelijk productie- en/of handelsproces met het oogmerk om winst te behalen, waarbij het behalen van winst ook redelijkerwijs verwacht kan worden. Deze organisatie is geen publiekrechtelijk lichaam en wordt niet voor meer dan 10% structureel gefinancierd door overheidsbijdragen;
- b. kleine onderneming: onderneming die minder dan 50 arbeidsplaatsen, berekend naar voltijdsfuncties, omvat;
- c. middelgrote onderneming: onderneming die minder dan 250 arbeidsplaatsen, berekend naar voltijdsfuncties, omvat;
- d. groep: economische eenheid waarin organisatorisch zijn verbonden: enerzijds een natuurlijk persoon, een privaatrechtelijke rechtspersoon of een onderneming die direct of indirect meer dan de helft van het geplaatste kapitaal verschaft aan, volledig aansprakelijk vennoot is van, of overwegende zeggenschap heeft over een of meer rechtspersonen, vennootschappen of andere ondernemingen en anderzijds laatstbedoelde rechtspersonen, vennootschappen of ondernemingen;
- e. materiële vaste activa: bedrijfsmiddelen als bedoeld in artikel 366, eerste lid, onder a, b, en c van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek die geactiveerd worden op de fiscale balans van de onderneming en waarop - uitgezonderd de bedrijfsterreinen - meer dan 2 jaar wordt afgeschreven, alsmede bedrijfsmiddelen waarvan de investeringskosten op grond van de artikelen 3:31 tot en met 3:35 van de Wet inkomstenbelasting 2001 vrij kunnen worden afgeschreven;
- f. kwaliteitsverbeteringsproject: een technisch, functioneel en in tijd samenhangend geheel van investeringen in materiële vaste activa dat leidt tot een voor de consument zichtbare verbetering op het gebied van (economische) kwaliteitsverbetering, innovatie, natuurontwikkeling, landschappelijke inpassing, architectuur of duurzaamheid binnen een bestaande toeristische onderneming;
- g. adviesproject: een door een externe deskundige ten behoeve van de aanvrager uitgevoerd advies ter ondersteuning van de beslissing over te gaan tot of het uitvoeren van investeringen in een kwaliteitsverbeteringsproject;
- h. deskundige: degene die op grond van opleiding of ervaring geacht moet worden gekwalificeerd te zijn voor het geven van advies op het gebied van (economische) kwaliteitsverbetering, innovatie, natuurontwikkeling, landschappelijke inpassing, architectuur of duurzaamheid. De deskundige is onafhankelijk;
- i. strategisch kwaliteitsplan: plan waarin het ondernemingsbeleid op het gebied van (economische) kwaliteitsverbetering, innovatie, natuurontwikkeling, landschappelijke inpassing, architectuur en duurzaamheid wordt beschreven;

- j. voortbrengingskosten: de loonkosten van het personeel dat rechtstreeks productieve arbeid verricht ten behoeve van de fysieke realisatie van het kwaliteitsverbetering-project;
- k. loonkosten: brutoloon inclusief vakantiegeld, exclusief volledig winstafhankelijke uitkeringen, verhoogd met de wettelijke dan wel op grond van een individuele of collectieve arbeidsovereenkomst verschuldigde opslagen voor sociale lasten;
- l. arbeidsplaats: de permanent bezette en tot volledige dagtaak omgerekende arbeidsplaats op jaarbasis.

Artikel 2

De subsidieregeling heeft als doel de subsidiëring van strategische activiteiten van bepaalde toeristische ondernemingen uit het midden- en kleinbedrijf in de provincie Drenthe op het gebied van (economische) kwaliteitsverbetering, innovatie, natuurontwikkeling, landschappelijke inpassing, architectuur en duurzaamheid.

Artikel 3

1. Subsidie kan worden verstrekt aan een kleine of middelgrote toeristische onderneming, die volgens het handelsregister van de Kamer van Koophandel een vestiging heeft in de provincie Drenthe en daar toeristische ondernemingsactiviteiten uitvoert.
2. Jaarlijks worden door gedeputeerde staten de categorieën van toeristische ondernemingen bekendgemaakt die voor subsidieverlening in aanmerking komen.
3. Jaarlijks wordt door gedeputeerde staten bekendgemaakt tot welk plafond ten laste van het begrotingsjaar subsidies kunnen worden verleend.

Subsidieaanvraag

Artikel 4

Voor de aanvraag wordt een formulier vastgesteld. Aanvragen worden ingediend door inzending van het daartoe vastgestelde formulier. Het formulier vermeldt welke bijlagen bij de aanvraag dienen te worden overgelegd. Tot de bedoelde bijlagen behoort in ieder geval een strategisch kwaliteitsplan.

Artikel 5

Aan de aanvrager wordt een bericht van ontvangst gezonden, waarbij de datum van de ontvangst, wordt vermeld.

Artikel 6

1. Omtrent de aanvraag kan advies ingewonnen worden van daartoe aan te wijzen adviseurs.
2. Daarbij wordt de termijn waarbinnen het advies dient te worden ingezonden, bepaald.
3. Van de toepassing van dit artikel wordt mededeling gedaan aan de aanvrager.

Het besluit op de aanvraag

Artikel 7

1. De in artikel 4:13, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht bedoelde redelijke termijn voor het nemen van een besluit op een subsidieaanvraag wordt gesteld op 8 weken na de datum van ontvangst van de aanvraag, met dien verstande dat wanneer de aanvrager met toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen. Als datum van ontvangst geldt de dag waarop de aanvulling is ontvangen.
2. Indien ter zake van een aanvraag overeenkomstig artikel 6 advies van derden wordt gevraagd, wordt de termijn voor het nemen van een besluit verlengd met de termijn bedoeld in het tweede lid van artikel 6.
3. In bijzondere gevallen kan een andere beslistermijn worden vastgesteld. Daarvan wordt gemotiveerd mededeling gedaan aan de aanvrager.

Artikel 8

1. Aan de hand van de aanvraag wordt het totaal van de begrote subsidiabele kosten van het project vastgesteld.
2. De subsidiabele kosten van een adviesproject zijn de door de deskundige op factuur aan de aanvrager in rekening gebrachte kosten.
3. Onverminderd de artikelen 10 en 11 omvatten de subsidiabele kosten van een kwaliteitsverbeteringsproject de kosten van verwerving van materiële vaste activa als bedoeld in artikel 1, onder e, voor zover deze permanent op de bedrijfslocatie aanwezig is, en de voortbrengingskosten als bedoeld in artikel 1, onder j, van de regeling, die op de genoemde activa betrekking hebben.
4. In geval van huurkoop, financiële lease of een vergelijkbare financieringswijze, zijn de verwervingskosten de aanschafwaarde van de materiële vaste activa of, indien de aanschafwaarde niet kan worden bepaald, de som van de termijnbedragen minus de daarin begrepen interest.
5. De subsidiabele kosten bedragen niet meer dan de waarde van de materiële vaste activa in het economisch verkeer.
6. De kosten van investeringen ter verwerving van materiële vaste activa waartoe verplichtingen zijn aangegaan eerder dan zes weken voor de ontvangst van de aanvraag, zijn geen subsidiabele kosten.
7. De kosten van investeringen ter verwerving van bedrijfsterreinen zijn subsidiabel tot maximaal 10% van de totale subsidiabele kosten.

Artikel 9

De subsidiabele kosten van verwerving van materiële vaste activa als bedoeld in artikel 1, onder e, zijn niet subsidiabel, indien de materiële vaste activa worden verworven vanuit een tot dezelfde groep behorende onderneming tenzij de materiële vaste activa specifiek ten behoeve van het project vervaardigd zijn of de materiële vaste activa in serie voor de markt geproduceerd worden.

Artikel 10

1. De subsidiabele kosten worden evenredig verlaagd, indien gedurende het tijdvak tussen 1 jaar voor de ontvangst van de aanvraag en 1 jaar na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie binnen de onderneming van de subsidie ontvanger of binnen de groep waartoe de onderneming behoort, materiële vaste activa worden verkocht dan wel buiten gebruik worden gesteld.
2. In bijzondere gevallen kan worden besloten tot een langere termijn dan de in het eerste lid bedoelde termijn.
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien de verkoop dan wel buitengebruikstelling buiten de provincie Drenthe plaatsvindt.
4. Het percentage van de in het eerste lid bedoelde verlaging bedraagt 5.

Artikel 11

De subsidiabele kosten worden eveneens evenredig verlaagd, indien:

- a. de uitvoering van het project plaatsvindt op een locatie waarop minder dan zes maanden voor de ontvangst van de aanvraag naar aard en omvang dezelfde activiteiten zijn verricht;
- b. de uitvoering van het project de verzelfstandiging omvat van een in de provincie Drenthe gevestigde onderneming of een onderdeel daarvan waarin naar aard en omvang dezelfde activiteiten worden verricht.

Artikel 12

Onverminderd het bepaalde in artikel 4:35 van de Algemene wet bestuursrecht wordt subsidie geweigerd, indien:

- a. de aanvragende onderneming niet belastingplichtig is in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 of van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969;
- b. de aanvragende onderneming of het project niet voldoen aan de voorschriften van deze regeling;
- c. het project niet in overeenstemming is met het doel van deze regeling;
- d. eerder dan zes weken vóór de ontvangst van de aanvraag verplichtingen tot uitvoering van wezenlijke onderdelen van het project zijn aangegaan;
- e. de subsidiabele kosten van een adviesproject minder dan € 3.000,-- bedragen;
- f. de subsidiabele kosten van een kwaliteitsverbeteringsproject minder dan € 50.000,-- bedragen;
- g. de totale kosten van het project niet in redelijke mate met eigen middelen worden gefinancierd;
- h. de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen in het bedrijf gezien de rentabiliteit en de aard van de onderneming naar verwachting niet aanvaardbaar zal zijn, nadat de bedrijfsactiviteiten na de uitvoering van het project zijn begonnen;
- i. het project niet past in de voorgestane ontwikkelingsrichting voor toerisme en recreatie zoals vastgelegd in het omgevingsbeleid van de provincie Drenthe;
- j. de structuur van de toeristische sector zich tegen het project verzet;

- k. met ingang van de dag waarop de aanvraag in behandeling wordt genomen, door verlening van de gevraagde subsidie het voor het desbetreffende jaar vastgestelde plafond zou worden overschreden;
- l. tegen het project anderszins overwegende bezwaren bestaan.

Artikel 13

Een subsidie ten behoeve van een kwaliteitsverbeteringsproject wordt tevens geweigerd indien:

- a. het project leidt tot een vermindering van het aantal arbeidsplaatsen in de onderneming;
- b. de capaciteit van de onderneming niet met ten minste 10% wordt vergroot; of
- c. ten gevolge van het project de uit de jaarrekening blijkende boekwaarde van de activa als bedoeld in artikel 1, onder e, niet met ten minste 10% wordt vergroot.

Artikel 14

De capaciteit dan wel de kwaliteit van een onderneming wordt steeds geacht met 10% te worden vergroot, indien het aantal arbeidsplaatsen met ten minste 10% van het aantal in de onderneming vóór de uitvoering van het project aanwezige arbeidsplaatsen zal toenemen.

Artikel 15

- 1. De subsidie bedraagt 20 procent van de subsidiabele kosten van het kwaliteitsverbeteringsproject, met dien verstande dat het subsidiebedrag maximaal € 100.000,-- bedraagt.
- 2. De subsidie bedraagt 50 procent van de subsidiabele kosten van het adviesproject, met dien verstande dat het subsidiebedrag maximaal € 6.250,-- bedraagt.
- 3. Het maximale subsidiebedrag wordt lager vastgesteld, indien de normen van de Europese Unie daartoe nopen.

Artikel 16

Het subsidiebedrag wordt vastgesteld door toepassing van het in artikel 15 bedoelde percentage op de subsidiegrondslag en de uitkomst daarvan te verminderen met de geldelijke bijdragen die aan de ondernemer zijn verleend of betaald op grond van andere overheidssubsidies ten behoeve van de uitvoering van hetzelfde project of een onderdeel daarvan.

Artikel 17

Het besluit tot verlening van een subsidie vermeldt de begrote subsidiabele kosten, de subsidiegrondslag, het subsidiepercentage en het maximale subsidiebedrag.

Artikel 18

- 1. Bij een besluit tot verlening van een subsidie kunnen nadere verplichtingen worden opgelegd.
- 2. Bij iedere subsidieverlening gelden de volgende verplichtingen:
  - a. De ten behoeve van de uitvoering van het project gemaakte en betaalde kosten dienen op eenduidige wijze uit de administratie van de ondernemer zijn af te leiden.

- b. Binnen twee jaar of binnen een langere nader vast te stellen termijn na de verzending van het verleningsbesluit dient een aanvraag tot vaststelling van de subsidie te zijn ontvangen.

Artikel 19

Onverminderd de artikelen 4:48 en 4:50 van de Algemene wet bestuursrecht kan een besluit tot subsidieverlening worden ingetrokken of ten nadele van de subsidieontvanger worden gewijzigd, indien de subsidieontvanger niet voldoet aan de voorschriften van de Algemene wet bestuursrecht of van deze regeling of aan voorschriften die krachtens de Algemene wet bestuursrecht of deze regeling zijn vastgesteld.

Voorschotten

Artikel 20

1. Op aanvraag van de subsidieontvanger kan bij een kwaliteitsverbeteringsproject eenmaal een voorschot tot ten hoogste 80% van het maximale subsidiebedrag worden verleend, wanneer ten minste 50% van de subsidiabele kosten zijn gemaakt en betaald.
2. Ten behoeve van een aanvraag tot verlening van een voorschot wordt een formulier vastgesteld, waarop is vermeld, welke bijlagen bij de aanvraag dienen te worden ingezonden.
3. De in artikel 4:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht bedoelde redelijke termijn voor het nemen van een besluit op een aanvraag tot voorschotverlening wordt gesteld op 8 weken na de datum van ontvangst van de aanvraag, met dien verstande dat wanneer de aanvrager met toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen, als datum van ontvangst geldt de dag waarop de aanvulling is ontvangen.
4. In bijzondere gevallen kan een andere beslistermijn worden vastgesteld. Daarvan wordt gemotiveerd mededeling gedaan aan de aanvrager.

Artikel 21

1. Bij voorschotverlening geldt de verplichting, dat als voorschot uitbetaalde bedragen onmiddellijk worden terugbetaald, indien:
  - a. de subsidie lager wordt vastgesteld dan het totaal aan uitbetaalde voorschotten; of
  - b. na de uitbetaling van het voorschot het verleningsbesluit wordt ingetrokken of gewijzigd.
2. Aan de verlening van een voorschot kunnen nadere verplichtingen worden opgelegd.

De aanvraag en het besluit tot vaststelling van de subsidie

Artikel 22

Ten behoeve van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie wordt een formulier vastgesteld, waarop wordt vermeld welke bijlagen dienen te worden bijgevoegd.

Artikel 23

Het vastgestelde subsidiebedrag is niet hoger dan het maximale subsidiebedrag, bedoeld in artikel 16.

Artikel 24

1. De in artikel 4:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht bedoelde redelijke termijn voor het nemen van een besluit op een aanvraag tot subsidievaststelling wordt gesteld op zes maanden na de datum van ontvangst van de aanvraag, met dien verstande dat wanneer de aanvrager met toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen, als datum van ontvangst geldt de dag waarop de aanvulling is ontvangen.
2. In bijzondere gevallen kan een andere beslistermijn worden vastgesteld. Daarvan wordt gemotiveerd mededeling gedaan aan de aanvrager.
3. De subsidieontvanger dient ten minste tien jaar nadat de vaststelling van de subsidie onherroepelijk is geworden haar administratie ten aanzien van de kosten van de uitvoering van het project te bewaren en toegankelijk te houden.

Artikel 25

1. Het besluit tot vaststelling van de subsidie kan worden ingetrokken of ten nadele van de ontvanger worden gewijzigd:
  - a. op grond van feiten of omstandigheden die bij de subsidievaststelling redelijkerwijs niet bekend konden zijn en op grond waarvan de subsidie lager dan overeenkomstig de subsidieverlening had kunnen worden vastgesteld;
  - b. indien de subsidievaststelling onjuist was en de ontvanger dit wist of behoorde te weten; of
  - c. indien de ontvanger van de subsidie na de vaststelling heeft gehandeld in strijd met de bij of krachtens deze regeling gestelde verplichtingen.
2. Tot intrekking of wijziging als bedoeld in het eerste lid kan niet langer worden besloten dan tot vijf jaar na de verzending van het vaststellingsbesluit.
3. De subsidieontvanger is zonder enige ingebrekestelling verplicht om de subsidie onmiddellijk terug te betalen na de intrekking of wijziging van het vaststellingsbesluit.

Algemene bepalingen en slotbepalingen

Artikel 26

1. Ten behoeve van de uitvoering van deze regeling worden toezichthouders als bedoeld in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht aangewezen.
2. De in het eerste lid bedoelde toezichthouders zijn belast met het toezicht op de naleving van de in of krachtens de Algemene wet bestuursrecht en de bij of krachtens deze regeling gegeven voorschriften.

Artikel 27

Deze regeling is vastgesteld door provinciale staten van Drenthe.

Artikel 28

1. De taken en bevoegdheden ter uitvoering van deze regeling behoren aan gedeputeerde staten.
2. Gedeputeerde staten kunnen ter uitvoering van deze regeling nadere regels stellen.

Artikel 29

Deze regeling kan worden aangehaald als STINAT

Artikel 30

Op beslissingen omtrent subsidies op grond van deze verordening is de Algemene subsidieverordening Drenthe 2007 niet van toepassing.

De artikelsgewijze toelichting van de Subsidieregeling toerisme *natuurlijk!* Drenthe 2008-2010 (STINAT)

Artikel 1

- onder a, b, c en d:

Tot de doelgroep van de regeling behoren natuurlijke personen of niet-publiekrechtelijke rechtspersonen die voor eigen rekening en risico en zonder steun van de overheid een onderneming in de toeristische sector exploiteren. Er dient sprake te zijn van een voldoende actieve en professionele bedrijfsuitoefening. Bijverdiensten of beleggingsactiviteiten zijn van de regeling uitgesloten.

Toeristische ondernemingen als bedoeld in de regeling zijn de volgende bedrijfsgroepen van de standaardbedrijfsindeling (SBI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS):

- hotels, pensions en conferentieoord
- kampeerterreinen en overige voorzieningen voor recreatief verblijf
- pretparken, verkeerstuinen en recreatieparks
- jachthavens
- zeilscholen
- verhuur van pleziervaartuigen

De code waaronder de onderneming in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel staat ingeschreven is een belangrijk gegeven, maar niet doorslaggevend. Gedeputeerde staten behouden te allen tijde het recht om op basis van de feitelijke ondernemingsactiviteiten tot een ander oordeel te komen omtrent de zogenaamde SBI-codering.

Ter voorkoming van misverstanden volgt hierna een niet-limitatieve opsomming van ondernemingen die niet voor subsidie in aanmerking komen:

- sport- en recreatie-instellingen
- exploitatie van en handel in onroerende zaken
- (café-)restaurants
- musea

De onderneming dient in ieder geval belastingplichtig te zijn voor de Wet op de inkomstenbelasting of voor de Wet op de vennootschapsbelasting en geen beroep te kunnen doen op één van de vrijstellingsbepalingen uit genoemde belastingwetten. Indien nodig zal om een kopie van het aangifte- dan wel aanslagbiljet worden gevraagd. Stichtingen en verenigingen zijn over het algemeen niet belastingplichtig in de zin van de vennootschapsbelasting en kunnen in het algemeen niet als ondernemer in de zin van de STINAT worden aangemerkt. Ontvangt uw onderneming van de Belastingdienst géén (definitieve) aanslag over winst uit onderneming in het kader van de voornoemde belastingen, dan bent u géén onderneming in de zin van de STINAT.

Indien er sprake is van een groep, zal vastgesteld dienen te worden of de aanvrager als een zelfstandige onderneming binnen de groep kan worden aangemerkt. Op basis van de feitelijke situatie zal worden bepaald of dit het geval is.

Een zelfstandige onderneming zal in ieder geval:

- organisatorische en bedrijfsmatige zelfstandigheid dienen te bezitten (hetgeen onder meer inhoudt dat er sprake dient te zijn van zelfstandige administratie en verslaglegging. Ook het feit of er sprake is van zelfstandige huisvesting en een eigen handelsnaam zal in de beoordeling worden betrokken);
- een profit centre moeten vormen;
- economisch zelfstandig moeten zijn vanwege een specifiek eigen markt;
- slechts in beperkte zin afhankelijk mogen zijn van de relaties met andere groepsonderdelen, hetgeen onder meer inhoudt dat bij transacties met andere ondernemingen uit de groep marktconforme c.q. zakelijke prijzen en condities moeten worden gehanteerd (volgens het zogenaamde at arms length-principe).

Toeristische nevenactiviteiten bij een agrarisch bedrijf, waarbij de activiteiten in bedrijfseconomisch opzicht in voldoende mate afgezonderd opereren, kunnen behandeld worden als een toeristische onderneming. Daarbij geldt vanzelfsprekend de eis dat deze activiteiten staan ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Tevens dienen de activiteiten, net als bij alle andere ondernemingen te worden verricht met het oogmerk om winst te behalen. Hierbij dient het behalen van winst ook redelijkerwijs te kunnen worden verwacht.

Artikel 1

- onder e

De bedrijfsmiddelen die gesubsidieerd kunnen worden zijn: grond (bedrijfsterreinen), (bedrijfs)gebouwen, machines, installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen zoals technische en administratieve uitrusting. In dit artikel is rekening gehouden met de invoering van vervroegde afschrijvingen ter stimulering van investeringen die in het belang zijn van het milieu, de technologische ontwikkeling en de arbeidsomstandigheden, alsmede met de invoering van vrije afschrijvingen op bedrijfsgebouwen.

- onder f

Het investeringsproject zal gericht moeten zijn op (economische) kwaliteitsverbetering, innovatie, verbetering van de ruimtelijke inpassing of duurzaamheid (energie, milieu en landschap). De aanvrager zal in het kwaliteitsplan moeten beschrijven en vastleggen op welke wijze het investeringsproject aan deze aspecten een bijdrage zal leveren.

Ook op zichzelf staande investeringen zoals bijvoorbeeld de landschappelijke aankleding, waterzuiverings- en besparingstechnieken en energie-arme installaties kunnen onder de in de regeling opgenomen voorwaarden als kwaliteitsverbeteringen worden aangemerkt.

- onder h

Onafhankelijk wil zeggen dat de deskundige geen belang mag hebben in de onderneming van de aanvrager of de groep waartoe deze behoort.

- onder i

Het plan dient de (strategische) doelstellingen op het gebied van (economische) kwaliteitsverbetering, innovatie, natuurontwikkeling, landschappelijke inpassing, architectuur en duurzaamheid voor de middellange termijn (2-5 jaar) te omvatten. In het plan moet ook worden aangegeven via welke maatregelen deze doelstellingen kunnen worden bereikt.

- onder j

Indien er sprake is van voortbrengingskosten moet een sluitende tijdschrijving van de bestede uren worden bijgehouden. Leidinggeven en toezicht houden worden niet tot rechtstreeks productieve arbeid gerekend. De loonkosten van deze personeelsleden komen derhalve niet voor subsidiëring in aanmerking.

Indien er werkzaamheden in "eigen beheer" worden verricht, zonder dat er sprake is van een dienstbetrekking (zoals het geval is bij een ondernemer die een eenmanszaak drijft of firmanten in een vennootschap onder firma), kunnen per persoon maximaal 375 uren per kalenderjaar voor subsidieverlening in aanmerking komen. Hierbij wordt een uurtarief, zonder toeslagen en overhead, gehanteerd van maximaal € 25,--. Deze kosten hoeven niet geactiveerd te worden.

- onder l

Van permanente bezetting is in het algemeen sprake, indien de arbeidsplaats door personeel in vaste dienst of door personeel met een tijdelijke arbeidsovereenkomst voor een aaneengesloten periode van ten minste 12 maanden wordt vervuld. Van dit uitgangspunt kan worden afgeweken, indien seizoensgebonden arbeidsplaatsen aantoonbaar structureel worden opgevuld.

Artikel 3

Gedeputeerde staten maken jaarlijks per publicatie bekend welke toeristische ondernemingen tot de doelgroep van de regeling behoren. In deze publicatie wordt ook het beschikbare subsidiebudget bekendgemaakt.

Artikel 4

Een aanvraag dient te worden ingediend door gebruikmaking van het origineel van een ondertekend aanvraagformulier.

Ook een subsidieverzoek dat per faxbericht of in de vorm van een brief (maar niet per e-mail) wordt ingediend, kan, mits voorzien van een handtekening, als een aanvraag worden beschouwd, indien uit de desbetreffende stukken voldoende blijkt voor welk project om een investeringssubsidie wordt verzocht. In dat geval moet alsnog binnen een termijn van vier weken na ontvangst van het desbetreffende faxbericht dan wel de desbetreffende brief, het

origineel van een ondertekend aanvraagformulier met de vereiste bijlagen zijn ontvangen. In dat geval wordt de datum waarop het faxbericht dan wel de brief waarover in het voorgaande is gesproken, is ontvangen, als formele ontvangstdatum van de subsidieaanvraag aangemerkt.

Indien het origineel van een ondertekend aanvraagformulier met de vereiste bijlagen buiten de gestelde termijn wordt ontvangen, wordt de datum waarop genoemde stukken zijn ontvangen als ontvangstdatum van de subsidieaanvraag beschouwd.

Een aanvraag wordt getoetst aan de wettelijke bepalingen en besluiten ter uitvoering van deze bepalingen zoals die gelden op het tijdstip waarop een subsidieaanvraag in behandeling wordt genomen. Een subsidieaanvraag wordt pas in behandeling genomen als voldoende gegevens en bescheiden zijn verstrekt om de aanvraag te beoordelen en een besluit te kunnen nemen.

Artikel 8

- eerste lid

Niet-gespecificeerde posten (onvoorzien, diversen) worden niet tot de subsidiabele kosten gerekend voor zover deze meer dan 2% van de investeringsbegroting bedragen. Kosten ter voorbereiding van de aanvraag en interest zijn geen subsidiabele kosten.

- derde lid

De eis dat de materiële vaste activa permanent op de bedrijfslocatie aanwezig moeten zijn, betekent dat investeringen in onder andere (plezier)vaartuigen of (bedrijfs)auto's niet tot de subsidiabele kosten worden gerekend.

- vierde lid

De desbetreffende financieringsovereenkomsten moeten in het algemeen:

- het economisch risico bij de ondernemer leggen
- niet opzegbaar zijn
- gelden gedurende een termijn die gelijk of nagenoeg gelijk is aan de economische levensduur van de verworven zaken, en
- voorzien in het recht van de ondernemer om na afloop van de in de overeenkomst gestelde termijn de juridische eigendom van de desbetreffende zaken om niet of nagenoeg om niet te verwerven

- zesde lid

Het aangaan van mondelinge overeenkomsten, "voorlopige" koopcontracten alsmede overeenkomsten met ontbindende dan wel opschortende voorwaarden, wordt in het kader van deze regeling in het algemeen als het aangaan van verplichtingen aangemerkt. Voorbeelden van momenten waarop verplichtingen zijn aangegaan zijn: het zogenaamde voorlopige koopcontract, datum orderbevestiging, datum opdracht.

Artikelen 10 en 11

Deze artikelen hebben met name betrekking op een aantal situaties waarin gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig met de uitvoering van het project desinvesteringen plaatsvinden, bijvoorbeeld door het afstoten of buiten gebruik stellen van bestaande bedrijfsmiddelen. Het positieve effect van de subsidie voor de economie van de provincie Drenthe wordt als gevolg van die desinvestering per saldo minder. Omdat dergelijke desinvesteringen daarmee afbreuk doen aan het doel van deze regeling, worden de subsidiabele kosten zodanig vermindert dat het subsidiebedrag meer in overeenstemming is met het netto effect van de investering. Het artikel voorziet in de rechtevenredige vermindering van de subsidiabele kosten in geval van buitengebruikstelling van bedrijfsmiddelen. Daarbij wordt ook gekeken naar desinvesteringen van andere ondernemingen die in de provincie Drenthe zijn gevestigd en tot de groep behoren. Verwerving van activa binnen groepsverband, dat wil zeggen het doorschuiven van bedrijfsmiddelen binnen de provincie Drenthe, is derhalve niet subsidiabel.

- Artikel 10, eerste lid

Onder buitengebruikstelling wordt ook verstaan vaste verhuur van activa, de opzegging van (vaste) huurcontracten en het zogenaamde stand-by stellen van activa.

- Artikel 11, onder a en b

Hier gaat het om de aanschaf van bestaande (tweedehands) activa waarin of waarmee na uitvoering van het project dezelfde categorie activiteiten wordt verricht als tevoren met genoemde activa werd verricht. Alsdan wordt de aanschaf niet gezien als "nieuwe" investering. De investering door de aanschaf van de bestaande activa, is tegelijk een desinvestering door de rechtsvoorganger. Hieronder valt eveneens de verzelfstandiging van een onderneming, waarbij de vraag of de te verzelfstandigen onderneming al dan niet deel uit maakt van de groep of het verband waartoe de onderneming die de subsidie aanvraagt behoort, niet relevant is. Bijvoorbeeld: een management buy-out, een overname of een doorstart vanuit of na een faillissement, zijn niet subsidiabel.

Met dezelfde categorie activiteiten wordt bedoeld activiteiten die feitelijk worden verricht door ondernemingen die behoren tot dezelfde bedrijfssubgroep van de SBI van het Centraal Bureau voor de Statistiek (SBI-code tot vier cijfers).

Artikel 12

- onder c

Bij de toets in hoeverre een project "in redelijke mate" met eigen middelen wordt gefinancierd, zal een norm van 25% van de projectkosten als uitgangspunt dienen. Onder eigen middelen kan onder andere worden verstaan; de cash-flow minus de verplichtingen, kapitaalstortingen, achtergestelde leningen en kredieten met borgstellingen. De te ontvangen STINAT-subsidie wordt niet meegerekend.

- onder i

Tot het omgevingsbeleid van de provincie Drenthe behoort in ieder geval de operationalisering van de aanbevelingen uit het rapport Natuurlijke recreatie Drenthe (zoals weergegeven in de brief aan provinciale staten van 1 november 2007).

Artikel 13

- onder a

Als ijkpunt geldt het aantal arbeidsplaatsen op het moment van de ontvangst van de aanvraag. Dit aantal wordt vergeleken met het aantal arbeidsplaatsen op het moment van vaststelling van de subsidie.

- onder b

Onder capaciteit van een onderneming wordt verstaan de theoretische capaciteit ongeacht de feitelijke bezetting daarvan.

- onder c

Als boekwaarde geldt de boekwaarde welke is vastgelegd in (goedgekeurde) jaarcijfers per einde van het boekjaar voorafgaande aan het jaar waarin de aanvraag is ontvangen.

Artikel 15

- derde lid

De STINAT is een zogenaamde "De Minimis"-regeling. Dit betekent dat de bepalingen van de verordening van de Europese Commissie Nr. 1998/2006 van 15 december 2006 van toepassing zijn. Gedeputeerde staten conformeren zich in deze regeling volledig aan deze verordening. Indien deze verordening wordt gewijzigd, conformeren gedeputeerde staten zich aan de gewijzigde verordening.

De aanvragende onderneming en de subsidiabele kosten dienen te voldoen aan de voorwaarden van genoemde verordening. De belangrijkste criteria daarvan zijn de volgende:

- het maximum voor "De Minimis"-steun bedraagt € 200.000,-- (subsidie-equivalent) gerekend over de twee voorafgaande belastingjaren en het lopende belastingjaar;
- het maximum geldt voor de totale overheidssteun die als "De Minimis"-steun kan worden aangemerkt. Het doet echter niet af aan de mogelijkheid voor de begunstigde om andere overheidssteun te ontvangen uit hoofde van door de Europese Commissie goedgekeurde regelingen;
- het maximum geldt voor alle categorieën steun, in welke vorm en met welk doel dan ook verleend.

Bij de beoordeling van de "De Minimis"-steun wordt in principe van het maximaal verleende steunbedrag uitgegaan. Het moment van de feitelijke uitbetaling is daarbij niet van belang.

Artikel 16

Doel van dit artikel is dat ongewenste steuncumulatie wordt voorkomen. De totale steun die de aanvrager voor het project kan ontvangen zal op deze wijze namelijk nimmer hoger zijn dan is bepaald in artikel 15, eerste en tweede lid.

Artikel 18

- tweede lid, onder b

Als uitvoeringsperiode geldt een periode van 24 maanden te rekenen vanaf de verzending van het verleningsbesluit.

Het gaat bij de subsidiëring niet alleen om het verrichten van investeringen in materiële vaste activa, maar ook om het daadwerkelijk in gebruik nemen daarvan. Alleen dan kan het doel van de regeling, het stimuleren van kwaliteitsverbetering in de toeristische sector van de provincie Drenthe, worden gerealiseerd. Hierbij geldt de verplichting dat deze activiteiten binnen een betrekkelijk korte periode worden verricht. Het is de bedoeling de beschikbare subsidie te gebruiken voor projecten die op korte termijn een positieve impuls geven aan de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio.

In gevallen waarin wordt verzocht om verlenging van de genoemde periode, zal deze doelstelling worden afgewogen tegen hetgeen de aanvrager als zijn belangen naar voren brengt. Daarbij zal mede een rol spelen in hoeverre de feiten die de vertraging hebben veroorzaakt, zijn ontstaan door toedoen van de subsidieontvanger zelf.

Artikel 19

Op grond van artikel 4:48 van de Algemene wet bestuursrecht kan de subsidieverlening worden ingetrokken of ten nadele van de subsidieontvanger worden gewijzigd indien:

- de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, niet of niet geheel hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden;
- de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan de bij de subsidieverlening opgelegde verplichtingen;
- de subsidieontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit tot verlening van een subsidie zou hebben geleid;
- de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten.

Artikel 20

Bij adviesprojecten worden geen voorschotten verstrekt.

Artikelen 20 en 22

Het vereiste dat bij de vaststelling van de subsidie alle kosten moeten zijn betaald is niet van toepassing in geval van financiële lease, huurkoop of een vergelijkbare financieringswijze en bij de "eigen uren" van de ondernemer. Bij het uitbetalen van een voorschot worden echter slechts daadwerkelijk betaalde kosten in aanmerking genomen.

Artikel 25

Dit artikel komt overeen met artikel 4:49 van de Algemene wet bestuursrecht. De gronden voor intrekking of wijziging van een besluit tot vaststelling zijn limitatief in dat artikel vermeld.

Artikel 26

In de artikelen 5:11 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht is opgenomen wie toezichthouders zijn en wat hun bevoegdheden zijn. Verder is in artikel 5:20 van die wet voorzien, dat iedereen verplicht is om medewerking te verlenen aan een toezichthouder in functie, tenzij de betrokkenen uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift daarvan zijn vrijgesteld. Toezichthouders worden aangewezen door gedeputeerde staten en beschikken over een legitimatiebewijs dat zij op verzoek moeten tonen. Toezichthouders zijn bevoegd tot het betreden van elke plaats met medeneming van de benodigde apparatuur, tot het vorderen van inlichtingen, tot het vorderen van inzage in zakelijke gegevens en het maken van kopieën daarvan en tot het onderzoeken van zaken, die zaken aan opneming te onderwerpen en daarvan monsters te nemen.

Artikel 28

Tot de bevoegdheden van gedeputeerde staten behoort in ieder geval het wijzigen van de artikelsgewijze toelichting.

De jaarlijkse publicaties

Begrotingsjaar 2008

Subsidieregeling Toerisme *natuurlijk!* Drenthe 2008-2010

Ter uitvoering van deze regeling wordt voor het begrotingsjaar 2008 het volgende bekendgemaakt.

1. De categorieën van toeristische ondernemingen volgens de SBI-code 1993 versie 2004 en als bedoeld in artikel 3, tweede lid, betreffen:
  - bedrijfsgroep 551; hotels, pensions en conferentieoorden
  - bedrijfsgroep 552; kampeerterreinen en overige voorzieningen voor recreatief verblijf
  - bedrijfsgroep 9233.2; onder andere pretparken, verkeerstuinen en recreatieparken
  - bedrijfsgroep 9264.4; jachthavens
  - zeilscholen
  - verhuur van pleziervaartuigen

2. Het subsidieplafond voor het begrotingsjaar 2008 is: 2.250.000 euro.

Exemplaren van de tekst van de regeling en de bijbehorende aanvraagformulieren kunnen worden verkregen bij de

Uitvoeringsorganisatie van het SNN
Laan Corpus den Hoorn 200
Postbus 779
9700 AT Groningen

telefoonnummer: 050-5224900
website: www.snnonline.nl

S:\DRI Concepten\2008 - nieuw\Subs.reg. toerisme nat. drenthe.rtf